Biblioteca Centrală „Asociaţiunii" Sibiu

Anul al 54-lea — 16 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei — 16 Pagini — Nr. 325 Joi 25 Noembrie 1937

P IIII

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Valul de scumpete

Reprezentanţii funcţionarilor publici au expus într'o audienţă, ministrului de finanţe, greutăţile întâmpinate de întreaga funcţionărime, din cauza valului de scumpete, din ce în ce mai apăsător.

Cererile funcţionarilor publici sunt îndreptăţite şi suprimarea curbei de sacrificiu aplicată asupra salariilor în 1933, este o chestiune de elementară recunoaştere, din partea guvernanţilor, că în împrejurările de astăzi viaţa s'a scumpit enorm şi slujbaşul statului nu mai poate face faţă nevoilor cu modestul salariu pe care-l primeşte.

Iarna bate la uşă.

Greutăţi de tot soiul se aglomerează în pragul iernii atât pentru funcţionărime cât şi pentru celelalte categorii sociale.

Scumpetea crescândă a tuturor articolelor de primă necesitate, începând cu cele alimentare şi sfârşind cu cele de îmbrăcăminte, atinge pe toată lumea deopotrivă.

Problema scumpirii traiului trebue atacată în plinul ei.

Măsurile trâmbiţate de guvern contra speculei, prin fixarea preţurilor maximale, de nimeni respectate, au fost simple paleative, care au încurajat şi mai mult lăcomia negustorilor.

Pe deoparte măsuri neeficace, iar pe de altă parte lipsa de autoritate a aparatului de control şi represiune a speculei, au creat această stare haotică a preţurilor, de pe urma cărora profită spoliatorii.

Astăzi nimeni nu mai controlează preţurile pieţii.

Lumea se plânge zadarnic. N'o ascultă nimeni. Cercul trusturilor şi al negustorilor cartelaţi e mai tare decât mulţimea consumatorilor.

Desigur, că guvernul, dat fiind faptul că ne aflăm în epoca alegerilor, va anunţa noui măsuri de eftenire a vieţii, tot atât de demagogice şi lipsite de efect, ca şi cele din trecut.

Alte iluzii vor amăgi lumea, în timp ce scumpetea va continua să crească, neîntâlnind nici un obstacol în calea ei. Şi-atunci zadarnică va fi şi reîntregirea salariilor funcţionarilor publici, prin suprimarea curbei de sacrificiu, dacă problema eftenirii traiului rămâne nerezolvată. Răbdarea consumatorilor are însă o margine.

Cei în drept ar trebui să-şi dea seamă de lucrul acesta şi să purceadă cu un ceas mai de vreme la stăvilirea preţurilor anarhice, care loveşte în cei mulţi şi nevoiaşi.

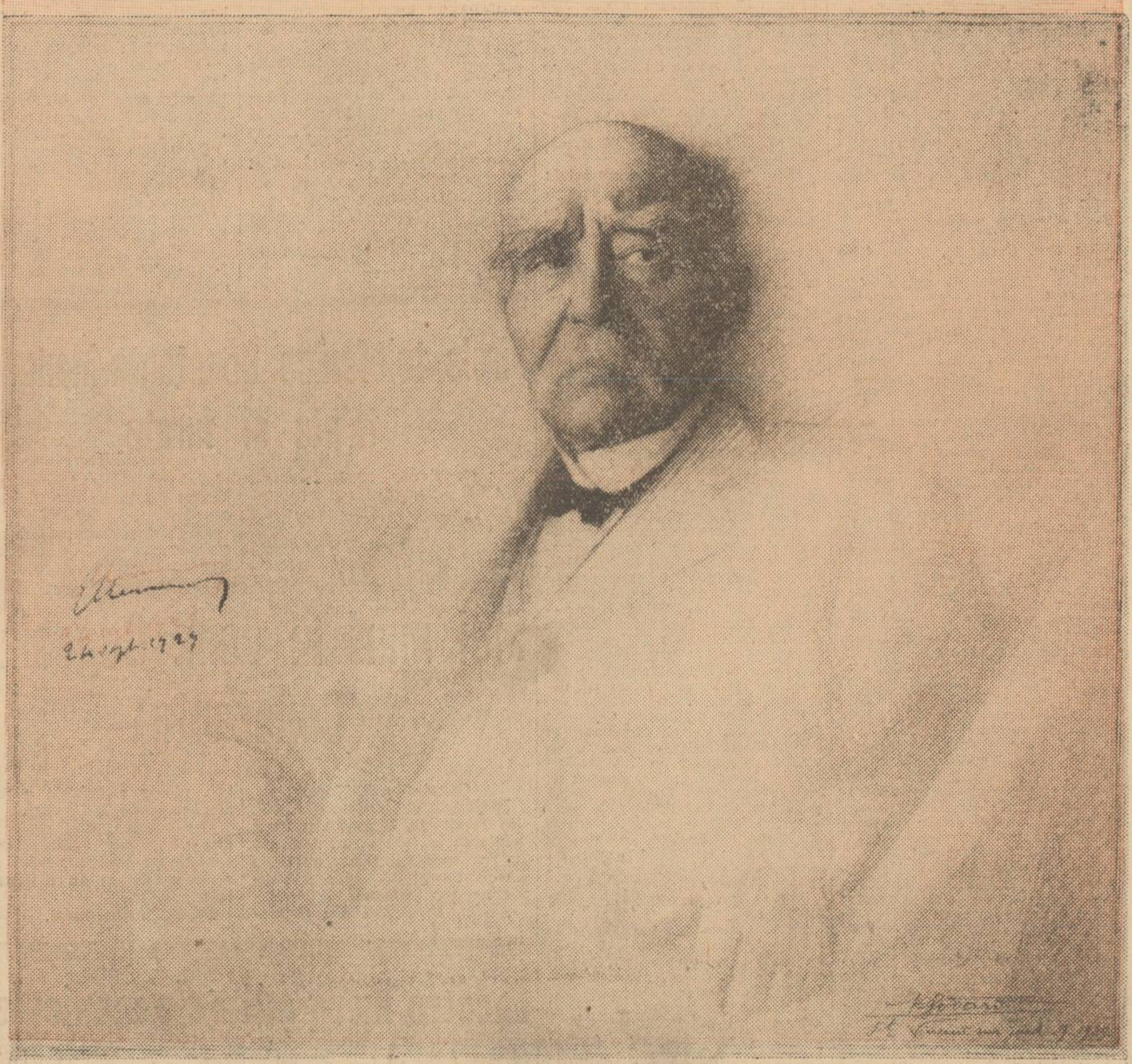

GEORGES CLEMENCEAU

— Opt ani dela moartea lui —

(Vezi pagina III)

ION I. C. BRĂTIANU

Se împlinesc azi zece ani de la moartea lui Ion I. C. Brătianu.

In vremurile acestea grele, de frământări şi de griji, de deficienţe morale şi de scăderi sufleteşti, în vremurile acestea când conştiinţa tutulor bunilor români e chinuită de grija zilei de mâine pentru neam şi ţară, figura lui Ion I. C. Brătianu apare cu atât mai strălucitoare cu cât lipsa lui se resimte mai vie şi mai dureroasă.

Viaţa politică a lui Ion I. C. Brătianu este caracterizată de mândria lui de român.

Ionel Brătianu a fost mai presus de ori ce, un bun şi mare român.

In decursul activităţii lui politice a săvârşit desigur şi greşeli. Nici una însă n'a fost contra ideei naţionale, nici una împotriva intereselor româneşti.

Greşeli de om politic, în continuă activitate şi având de luptat cu începuturile de viaţă publică ale unei clase insuficient pregătite.

Dar câtă continuitate în faptele lui meritorii, câtă lumină în viaţa lui politică, privită în ansamblul ei!

Numele lui este legat de punea conştiinţa că sunt guvernele unei ţări libere, constituţionale şi menită să devie un factor strălucitor printre statele europene.

Şi când a sunat ceasul cel mare, Ionel Brătianu a fost, alături de ceilalţi români de seamă, la datorie.

Numele lui va rămâne înscris pe veci în cartea de aur a României Mari şi va fi pronunţat cu evlavie dealungul vremurilor.

Şi tot astfel, în structura politică şi economică a ţărei, contribuţia lui Ionel Brătianu a fost covârşitoare.

Împroprietărirea ţărănimei şi sufragiul universal, promise de marele Rege Ferdinand I, au fost aduse de el la îndeplinire. Şi, poate, dacă moartea n'ar fi răpit prea de timpuriu pe acest mare român, aceste două capitale reforme sortite să întărească ţărănimea românească şi deci temelia ţării, ar fi produs alte roade de cât cele cunoscute şi ar fi dat economiei naţionale — aşa cum trebuia să-i dea — un aspect mai fericit ca cel de astăzi.

Dar, multe lucruri nu s'ar fi petrecut cum s'au petrecut, dacă Ionel Brătianu nu dispărea...

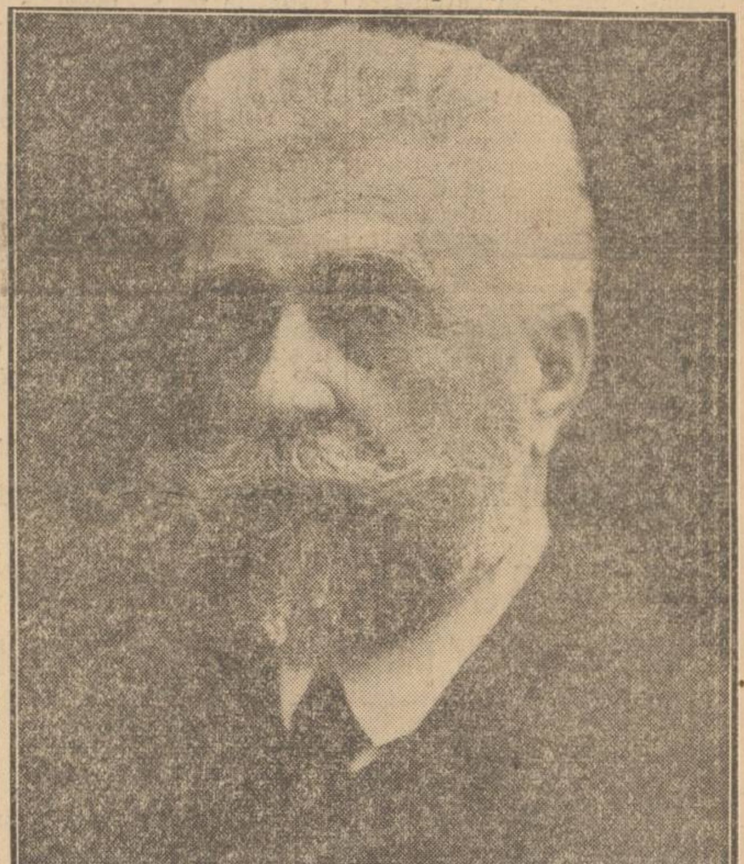

ION I. C. BRATIANU

mai toate acţiunile mari săvârşite în această ţară, cât timp a fost conducătorul partidului liberal.

Guvernele prezidate de dânsul n'au cunoscut nici umilinţă, nici stingherirea libertăţii. Au guvernat.

Au guvernat sub conducerea lui înţeleaptă, cu toate atacurile unei opoziţii dinamice, în rândurile căreia se găseau egalii lui în înţelepciune, în hotărîre şi în patriotism. Au guvernat cu mândria ce le-o im-

E însă mai bine ca în clipa aceasta de reculegere să nu mai tulburăm sufletele celor cu conştiinţa neîmpăcată...

Privind trecutul să slăvim numele acestui mare înaintaş, de la moartea căruia au trecut zece ani, şi să urăm pentru binele neamului ca frumoasele pilde care îmbogăţesc viaţa lui Ion I. C. Brătianu să fie pentru cei de azi şi cei de mâine, un îndemn.

D-na şi d. ministru I. Lugojanu au părăsit capitala Italiei

Călduroasa manifestaţie din gara Roma

Roma, 22 (Rador). — Astă-seară, cu rapidul de 22,15, au părăsit Roma d-na şi d. I. Lugojanu, fostul ministru al României pe lângă Quirinal.

Pe peronul gării, se afla majoritatea corpului diplomatic din Roma, în frunte cu ambasadorul Franţei pe lângă Vatican şi cu însărcinatul de afaceri al Franţei pe lângă Quirinal.

Mai erau deasemeni ambasadorii Rusiei Sovietice şi Turciei, miniştrii Cehoslovaciei şi Iugoslaviei cu funcţionarii legaţiilor respective, miniştrii Poloniei, Bulgariei, Greciei şi Egiptului şi d. Vasiliu, ministrul României pe lângă Vatican, împreună cu personalul legaţiilor române de pe lângă Quirinal şi Vatican.

D-nei Lugojanu i s'au oferit splendide buchete de trandafiri.

Ministrul Cittadini a salutat pe d. Lugojanu în numele guvernului italian, iar monseniorul Borgongini Duca, nunţiu apostolic pe lângă Quirinal, l-a salutat în numele cardinalului Pacelli, secretarul de stat al Sfântului Scaun.

Se mai aflau pe peron: monseniorul del Aqua, directorul seminarului Piu-Român, profesorii şi teologii acestei şcoale, membrii Academiei Române din Roma, în frunte cu profesorii Isopescu şi Bonciulescu, corespondentul agenţiei „Havas", numeroşi ziarişti italiani şi foarte mulţi prieteni personali ai d-lui Lugojanu din înalta societate romană.

Fostul ministru a mulţumit în mod cordial fiecărui membru al legaţiei române, în parte, pentru concursul pe care i l-au dat în timpul cât a funcţionat la Roma.

*

M. S. Regele Italiei a decorat pe d. Lugojanu cu Marele Cordon al ordinului „Coroana Italiei".

Desfiinţarea partidului comunist din Elveţia

Zurich, 22 (Rador). — **„Neue Zurcher Zeitung" crede a şti că în urma recentelor descoperiri cu privire la birourile de înrolări de voluntari pentru Spania, consiliul federal va desfiinţa organizaţiile partidului comunist din toată Elveţia.**

Cutremur în insulele Azore

Gibraltar, 22 (Rador). — **Din Ponta del Gada (Azore) se anunţă că un puternic cutremur de pământ s'a produs azi la ora 18,30 în insula Santa Maria, situată la sud de Ponta del Garda. Se pare că numeroase case au fost distruse.**

O „miss" care trebuie în adevăr aplaudată...

Ziarele de pretutindeni vorbesc, de ani de zile, despre fel de fel de „Miss". Iată însă aci, una care trebuie în adevăr aplaudată: E „miss Cusătoreasa", cea mai îndemânatecă şi mai gingaşe dintre 150 de camarade concurente, din atelierele Parisului...

O telegramă a mareşalului Graziani către d. Mussolini

Roma, 22 (Rador). — *In urma numirii ducelui de Aosta ca succesor al mareşalului Graziani, fostul vice-rege al Etiopiei a trimis următoarea telegramă d-lui Mussolini:*

„Sunt mândru de a fi servit sub ordinele d-voastră la cucerirea şi pacificarea imperiului. Vă mulţumesc pentru încrederea şi stima ce mi-aţi acordat-o întotdeauna şi pe care ştiu că le-am meritat. Sunt şi voi rămâne întotdeauna al d-voastră devotat".

FILME

Se inserează.

Doi câini, unul mare, celalt mic, se apropie cu paşi liniştiţi de peronul gării Bârnova.

După ce străbat peronul, consumând resturile părăsite de călători, după ce se adapă la cişmeaua staţiei, s'aşează în faţa liniei întâia, în dreptul locului unde se opreşte în mod regulat vagonul-restaurant al trenului de Bucureşti.

Din când în când cască sau se uită pieziş, ca şi când ar urmări mersul ceasornicului din părete.

Când aud răsuflarea trenului, tresar, se scutură şi se ling pe bot.

Şi dansul câinilor şi jocul cozilor salută apariţia la fereastră a bucătarului cu bonetă albă.

Singurul moment când înţelegerea celor doi asociaţi pare periclitată, este atunci când încep să se rostogolească pe liziera peronului oase de pui sau de antrecoate, rasoale cu sau fără măduvă, resturi de prăjituri şi alte bunătăţi fragmentate. Dar deşi fac impresia că se reped unul în altul, boturile lor nu se ciocnesc; din potrivă, devorarea mâncării funcţionează cu o vizibilă protecţie a celui mare faţă de cel mic.

Scena e rapidă — ca şi trenul. Innainte de plecarea lui, ei galopează spre capătul opus al peronului şi iau aceeaşi poziţie De ce? Fiindcă soseşte acceleratul de Iaşi şi are şi el vagon-restaurant, bucătar filotim, oase mai multe de cât carne. Şi istoria se repetă aidoma.

După plecarea trenurilor, cei doi câini îşi fac siesta pe băncile din staţie, ocrotite de întunerec; apoi se giugiulesc, trântindu-se numai în glumă şi pe urmă se retrag în sat, la culcare, visând că a doua zi se vor ospăta la fel, fără să sufere de ideia că viaţa e scumpă şi remuneraţiile mici în lumea celor cari cuvântă...

Don José

Domnia electoralului

Lupta se anunţă aprigă. Liniştea satelor va fi sfâşiată de luptele dintre cele 17 partide ce-şi revendică dreptul de a conduce un popor blajin de aproape 19 milioane de suflete.

Elementele noi intrate în horă sunt copleşite sub majoritatea covârşitoare a vechilor electori ce-şi strigă impetuos dorinţa de stăpânire totală.

Dacă fierberea aceasta n'ar dura decât în perioada alegerilor, dacă întâietatea ce se acordă electorilor n'ar fi decât provizorie, lumea s'ar resemna să vadă, pentru un scurt timp, înscăunată tirania cluburilor politice de toate nuanţele.

Din nenorocire, nu este nimic provizoriu, nu este vorba de o febră trecătoare, ci electoralul s'a instalat endemic în toate funcţiunile vieţii sociale şi de stat.

Un ziar artistic şi literar releva Duminecă faptul că, în Franţa, într'o discuţie prin presă referitoare la o formulă de artă, au participat cei mai de seamă oameni politici ai marei republici.

La aproape 19 milioane de locuitori, nu avem decât 5000 de cititori pentru o carte bună!

Cari oameni politici se interesează la noi de asemenea probleme!?

Explicaţia dezinteresării totale faţă de manifestările ştiinţifice, artistice, literare etc., este că pretutindeni întreaga atmosferă pe care o respiră ţara, întreaga viaţă a statului în toate compartimentele ei e predominată de electoral.

Trebue să recunoaştem că au şi ziarele partea lor de vină. Presa înregistrează toate părerile, toate declaraţiile electorilor, discursuri goale de orice conţinut, dar pline de vehemente atacuri la adresa concurenţilor pe drumul Puterii.

Nu se interesează mai nimeni ce fac, ce gândesc, ce creiază marii savanţi, marii doctori cu renume mondial, marii slujitori ai artei de toate nuanţele. Nimeni nu se interesează de părerile lor asupra problemelor la ordinea zilei.

In schimb, se imprimă părerile electorilor de provincie, mai toţi gălăgioşi, fără nicio pregătire, pe cari apoi „naţia" îi trimite în Parlamentul ţării să decidă de soarta noastră a tuturora, şi, mai grav, de soarta ţării întregi, condamnată să trăiască sub negura electoralului.

Banii adunaţi din truda sărăciei generale, — prin impozite directe ori indirecte, — nu merg normal la acoperirea nevoilor obşteşti, ori pentru satisfacerea intereselor bine chibzuite ale colectivităţii.

Banii ţării, în largă măsură, sunt destinaţi satisfacerii clientelei cluburilor politice, de oarece pentru stăpânii guvernării nu contează de cât agenţii electorali din „fiefurile" respective, agenţi electorali dubioşi ca cinste, nuli ca pregătire, dar în faţa cărora se deschid toate uşile afacerismului deşuchiat...

Trecem peste faptul că toate bunurile pământeşti sunt rezervate electorilor, trecem şi peste faptul extrem de grav că în metoda de selecţionare a elementelor de conducere, cântăresc mai greu sprijinul şi protecţia cluburilor, decât meritele cele mai evidente şi calităţile cele mai necontestate, — ca să ne oprim la un element de îngrijorare pentru viitor.

Prestigiul unui neam, contribuţia sa la progresul omenirii, reputaţia sa în timp şi în spaţiu, linia de unire între prezent şi viitor, o fac nu electorii mărginiţi şi atot puternici, cari vorbesc în numele voinţei naţionale al cărei glas îl măsluesc cu dibăcie, ci acele minţi luminate ale căror realizări înfruntă vremelnicia timpurilor şi înscriu brazde adânci în evoluţia unui popor.

Nici în sânul lor partidele nu primenesc criteriile întâetăţii. Se stabilesc un fel de tradiţii, de zone de influenţă, de continuitate într'un soi de stăpânire feudală, fără ca între timp cel cu pretenţii de perpetuare să facă dovada că bine justificată este prezenţa lui acolo.

Prefecţi ori miniştri, cei cari în trecut au strălucit printr'o stricătoare absenţă ori printr'o şi mai stricătoare confuzie între visteria publică şi interesele lor personale, vor fi chemaţi din nou, să oficieze în numele încrederii maselor populare!

Trebue să acordăm electoralului *numai valoarea, locul şi răsplata pe cari le merită. Numai aşa vom reuşi să înlăturăm atotputernicia venală şi inconştientă a politicianismului, numai aşa vom reuşi să stabilim criteriile întâetăţii, numai aşa oficialitatea va avea răgazul să se ocupe de toate manifestările în toate domeniile cari formează viaţa şi viitorul unui neam.*

VION

Corespondentul din Paris al ziarului „Tribuna" a fost rechemat la Roma

Paris, 22 (Radio Central). — **D. Scardoni, corespondentul din Paris al ziarului „Tribuna", a părăsit capitala Franţei fiind rechemat.**

In cercurile italiene se spune că rechemarea s'a făcut din ordinul ministrului de externe din Roma şi că d. Scardoni nu se va mai înapoia la postul său din Paris.

După cum se ştie, ziarul „Tribuna" a publicat Vineri un articol datat din Paris, şi din cauza acestui articol a fost confiscat.

Rechemarea d-lui Scardoni şi confiscarea ziarului sunt în legătură cu ecoul pe care l-a avut acest articol atât în Franţa cât şi în Italia.

D. Scardoni este acuzat că a publicat acest articol tocmai în momentul vizitei lordului Halifax la Berlin.

SCRISORI DIN LONDRA

Politica internă

de AUGUR

Londra, Noembrie

Judecând situaţia politică din Marea Britanie, nu trebue să uităm că guvernul, care se află la putere, ori cât de tare ar fi, e nevoit să ţină seamă de faptul că atribuţiile Camerei Comunelor nu poate fi prelungite peste 5 ani, începând dela data alegerilor generale precedente. Aceasta înseamnă că, în existenţa oricărui guvern din Anglia, soseşte inevitabil clipa, când în politica sa totul e subordonat necesităţii de a pregăti condiţii favorabile reînoirii mandatelor majorităţii parlamentare.

D. Neville Chamberlain va fi expus în mod normal pericolului unor noui alegeri parlamentare, în 1940. Dar d-sa cunoaşte prea bine regulile jocului politicii interne ca să mai aştepte până la limita acestei perioade. Dimpotrivă, e în interesul lui să pregătească un apel adresat alegătorilor cu câtva timp înainte, când va fi sigur că nici un eveniment neprielnic nu va turbura campania preelectorală. Şi, mai ales, e foarte important pentru d-sa de a grăbi data apelului, în cazul când se teme că situaţia poate să se complice mai târziu, lipsind astfel guvernul de un număr important de voturi. In tot cazul, ştim acum că primul ministru, consultând pe directorii mecanismului politic din partidul conservator, a hotărît să fixeze apelul către alegători în primăvara anului 1939, deci peste vreo 18 luni.

Optsprezece luni, ca să pregăteşti alegerile generale, nu prea e mult, şi depe acum vedem formându-se în sânul guvernului grupul care va conduce campania. Grupul aceste este constituit din d. Neville Chamberlain personal, sir John Simon, ministrul finanţelor, sir Samuel Hoare, ministrul internelor şi sir Kingsley Wood, ministrul igienei şi conducătorul adevărat al mecanismului partidului. Cei patru miniştri alcătuesc, ca să spunem astfel, celula guvernului. Poate că ar trebui să mai adăogăm la numărul lor pe cancelarul Heilsham, dată fiind autoritatea sa morală şi, mai ales, influenţa sa asupra d-lui Wood. Ceilalţi miniştri ocupă locuri secundare.

(Continuare în pag. 2-a)